

INTERVENCIÓ PSICOPEDAGÒGICA 26957

Data de la última revisió del programa: juliol del 2008

Mercè Clariana, professora de teoria, pràctiques i docència tutoritzada.

Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació.

Facultat de Psicologia, despatx B5-141, merce.clariana@uab.cat, 93 581 30 05.

Horari d'atenció: DIMECRES de 16 a 17 h, DIJOUS d'11 a 12 h, i hores convingudes.

OBJECTIUS

Objectiu general:

- Saber construir criteris per millorar un procés d'ensenyament i aprenentatge.

Objectius en relació amb un procés d'ensenyament i aprenentatge concret:

- Saber analitzar-lo, conèixer les variables que el defineixen i el condicionen.
- Saber fer propostes per millorar-lo i per optimitzar el grau d'aprofitament i satisfacció dels alumnes i els professors que hi participen.
- Saber fer propostes d'orientació vocacional i professional per als alumnes que hi participen.
- Saber presentar temes casos pràctics amb una exposició oral davant dels companys.
- Saber redactar informes psicoeducatius dirigits a alumnes de secundària o d'universitat per tal d'ajudar-los a millorar el seu procés d'aprenentatge i de construcció del coneixement.

TEMARI

- Aprendre i construir coneixement.
- Entrevista psicopedagògica.
- Tests psicopedagògics.
- Variables educatives.
- Contingut declaratiu i procedimental.
- Metodologia instruccional per recepció i per descobriment.
- Personalitat i desitjabilitat social.
- Romanceria.
- Motivació.
- Estil d'aprenentatge.
- Temperament.
- Estils cognitius: la Reflexivitat-Impulsivitat.
- Intel·ligència i coneixements previs.

- Orientació professional.

ACTIVITATS D'ENSENYAMENT I APRENENTATGE

El contingut teòric i el pràctic estan íntimament relacionats en aquesta assignatura i els treballarem conjuntament a l'aula a partir d'activitats d'ensenyament i aprenentatge diverses.

Abans de presentar aquestes activitats, però, cal aclarir que **l'assistència a les classes, tant de Teoria com de Pràctiques no és obligatòria, i en cap cas no serà ni necessària ni suficient per aprovar l'assignatura.**

Per tal d'ajudar-te a aprendre el contingut, teòric i pràctic, d'aquesta assignatura, et proposo aquestes activitats d'ensenyament i aprenentatge:

Exposició de la professora. Teoria.

- Jo mateixa (la professora) exposaré les idees i els conceptes principals del contingut declaratiu a les hores de teoria, d'acord amb la seqüència que especifico en aquest programa. Amb tot, per fer els exàmens, redactar els informes i presentar casos a l'hora de pràctiques és aconsellable que ampliiis la informació amb la bibliografia recomanada.

Exposició de l'alumne. Cas pràctic.

Presentació d'un cas a l'hora de pràctiques. La presentació ha d'adequar-se a aquestes condicions i no respectar-les serà penalitzat:

- Durada de 5 a 10 minuts, sobretot, **no estiguis més de 10 minuts.**
- Màxim 6 diapositives de Power Point, lletra mínima de 14pt.
- Presenta aquestes variables de l'alumne a qui fas la intervenció: dades personals, història acadèmica i estudis actuals.
- Administra els tests que hi ha al Campus virtual.
- Inclou a la presentació un tema teòric del programa i relaciona'l amb el cas. Els temes teòrics són: entrevista, variables educatives, contingut declaratiu i procedimental, metodologia instruccional per recepció i per descobriment, personalitat, romançeria, motivació, estil d'aprenentatge, temperaments, MBTI, curiositats sobre els estils d'aprenentatge, estil cognitiu i RI, intel·ligència, coneixements previs, i orientació professional.
- Omple a mà la pauta de l'exposició oral que hi ha al final d'aquest programa, i dona-me-la a mi el dia de l'exposició.

Redacció de l'informe 1.

Redacta l'Informe 1 d'acord amb aquesta pauta. A la darrera part d'aquest programa trobaràs més indicacions sobre com has de fer els informes.

- Introducció. Exposa i justifica els objectius de l'informe.
- Procediment.

- * Fes una entrevista per valorar, com a mínim, aquestes variables: dades personals, història acadèmica, estudis actuals, tipus de contingut, metodologia instruccional, personalitat, desitjabilitat social, romanceria acadèmica i motivació.
- * Administrar els tests que hi ha al Campus virtual.
- Resultats. Exposa els resultats de l'entrevista i dels tests.
- Diagnòstic. Relaciona els resultats de l'entrevista amb els dels tests.
- Orientació. Fes una orientació acadèmica.
- Devolució. Fes una entrevista de devolució.

Redacció de l'informe 2.

- Introducció. Exposa i justifica els objectius de l'informe.
- Procediment.
 - * Fes una entrevista per valorar, com a mínim, aquestes variables: biodades, història acadèmica, estudis actuals, tipus de contingut, metodologia instruccional, personalitat, desitjabilitat social, romanceria, motivació, estil d'aprenentatge (Myers-Briggs i Keirsey), RI, intel·ligència i coneixements previs.
 - * Administra els tests que hi ha al Campus virtual.
 - * Administrar l'MBTI (el pots trobar al llibre *Informe psicopedagògic*).
- Resultats. Exposa els resultats de l'entrevista i dels tests
- Diagnòstic. Relaciona els resultats de l'entrevista amb els dels tests
- Orientació. Fes una orientació acadèmica.
- Orientació. Fes una orientació professional.
- Devolució. Fes una entrevista de devolució.
- (Nota: És aconsellable que si el primer informe l'has fet per a una noia aquest el facis per a un noi, o al revés, per tal que tinguis experiència amb tots dos sexes).

DOCÈNCIA TUTORITZADA

Les hores de docència tutoritzada les utilitzarem per fer tutories individuals sobre els casos que porta cadascú. Aquestes tutories les farem al meu despatx, B5/141, **són absolutament voluntàries i no tenen cap relació amb la qualificació final de l'assignatura.**

AVALUACIÓ

Tant si véns a classe com si no -això és cosa teva-, hi ha una sola modalitat d'avaluació, que és l'avaluació continuada. Les activitats d'avaluació de l'adquisició del contingut declaratiu i procedimental de l'assignatura són aquestes:

Activitats d'avaluació	valor
Exposició d'un cas pràctic a l'hora de pràctiques	20 %

Examen 1	20 %
Informe 1	20 %
Examen 2	20 %
Informe 2	20 %
TOTAL	100 %

La teva qualificació final a l'assignatura s'obindrà a partir de la **mitjana ponderada** de les parts, siguin quines siguin les qualificacions en aquestes parts. O sigui, que **NO CAL APROVAR** cap d'aquestes parts per separat.

Per aprovar l'assignatura has de tenir, entre les activitats d'avaluació proposades, **com a mínim una mitjana de 5 punts**. Si decideixes no participar en alguna o algunes de les activitats d'avaluació continuada tens la nota zero en aquestes parts, i malgrat tot, no hi ha problema, perquè pots aprovar perfectament l'assignatura si aconsegueixes sumar 5 punts amb les activitats realitzades (convenientment ponderades).

Si vols, pots deixar alguna part de l'assignatura (menys la de l'exposició oral) per a la segona convocatòria, la del setembre. En aquest cas al juny tindràs la qualificació de No Presentat. Si deixes algun informe per a la convocatòria de setembre l'has de presentar el dia de l'examen.

Atès que en aquesta assignatura hi ha molts alumne, no guardaré cap nota més enllà de la segona convocatòria, d'un any per a un altre. Si no pots matricular-te a l'assignatura hauràs d'esperar a fer-la l'any següent.

Exemple d'avaluació

Activitat	Si la fas o no	Nota sobre 10	Valor	Nota ponderada
Exposició	sí	8	20 %	1,6
Examen 1	no	0	20 %	0
Informe 1	sí	4	20 %	0,8
Examen 2	sí	6	20 %	1,2
Informe 2	sí	8	20 %	1,6
Nota TOTAL				Aprobat 5,2

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

Clariana, M. (2000). *Ensenyar i aprendre*. Bellaterra: UAB, Servei de Publicacions, Materials 84. Aquest primer llibre exposa algunes de les variables educatives que estudiem en aquesta assignatura, com el concepte d'aprenentatge d'acord amb el model

constructivista, el currículum, el contingut curricular, la metodologia instruccional, les idees prèvies, i el patró motivacional. [Humanitats: 37.015.3 Cla](#)

Clariana, M. (2002). *Estil d'ensenyament i aprenentatge*. Bellaterra: UAB, Servei de Publicacions, Materials 113. Aquest llibre descriu l'estil d'ensenyament i aprenentatge d'acord amb els models de Myers-Briggs i de Keirsey, per a l'avaluació de les variables psicològiques del professor o de l'alumne. [Humanitats: 371.3 Cla](#)

Clariana, M. (2003). *Informe psicopedagògic*. Bellaterra: UAB, Servei de Publicacions, Materials 124. Aquest llibre resumeix algunes de les variables educatives que cal analitzar en un procés d'ensenyament i aprenentatge, i proposa metodologies i tècniques concretes per avaluar aquestes variables educatives i també les variables psicològiques que tenen relació amb el procés instruccional. [Humanitats: 37.015.3 Cla](#)

Fairhurst, A. M., i Fairhurst, L. L. (1995). *Effective teaching, effective learning. Making the personality connection in your classroom*. Palo Alto, Califòrnia: Davies-Black Publishing. Aquesta obra amplia la informació sobre l'estil d'ensenyament i aprenentatge, que exposa Clariana (2002). [Humanitats: 159.953 Fai](#)

Fernández-Ballesteros, R. (1999). *Evaluación psicológica conceptos, métodos y estudio de casos*. Madrid: Pirámide. Aquest manual amplia i aprofundeix la informació sobre mètodes i tècniques per avaluar variables psicològiques. [Humanitats: 159.9.07 Eva](#)

Wang, M.C. (1992). *Adaptive education strategies: Building on diversity*. Paul H. Brookes Publishing Co. [Traducció al castellà: *Atención a la diversidad del alumnado*. Madrid: Narcea, 1995]. Aquest llibre exposa una experiència d'ensenyament personalitzat realitzada en escoles d'educació primària i secundària als Estats Units. [Humanitats: 371.311.1 Wan](#)

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Bernardo, J., Javaloyes, J. J., i Calderero, J. F. (2007). *Cómo personalizar la educación. Una solución de futuro*. Madrid: Narcea.

Clariana, M. i Gotzens, C. (2003). El estilo de aprendizaje de los alumnos de psicología de la educación. *eduPsykhé* 2 (1), 51-65.

Clariana, M. (1999). La influencia de variables no cognitivas en la interacción instruccional: la extraversión. Dins J. Beltrán & C. Genovard (eds.) *Psicología de la instrucción II. Áreas curriculares*. Madrid: Síntesis Psicología 8, 257-277.

Clariana, M. (2001). Las preferencias instruccionales: conceptualización y evaluación. *Revista de Psicología General y Aplicada* 54 (2), 259-279.

Fullan, M., Hill, P., i Crévola, C. (2006). *Breakthrough*. Thousand Oaks, CA, US: Corwin Press. [Humanitats: 37.014.3 Ful](#)

Gayle, G., i Chapman, C. (2007). *Differentiated instructional strategies: One size doesn't fit all*. Thousand Oaks, CA, US: Corwin Press, Second Edition.

Gotzens, C. (1997). *La disciplina escolar*. Barcelona: ICE/Horsori 24.

<http://keirsey.com/ktsnonenglish.html> (2007). Test autocorrectiu de David Keirsey en espanyol.

<http://www.investigacion-psicopedagogica.org/revista/new/> (2007). Volum 5, número 1. Monogràfic dedicat a l'Orientació vocacional i professional.

- Kise, J.A.G. (2006). *Differentiation through personality types*. Thousand Oaks, CA, US: Corwin Press. [Humanitats: 159.923.4 Kis](#)
- O'Brien, T. i Guiney, D. (2001). *Differentiation in teaching and learning*. Nova York: Continuum. [Traducció al castellà: *Atención a la diversidad en la enseñanza y el aprendizaje*. Madrid: Alianza Editorial, 2003].
- Rief, S.F., i Heimburge, J.A. (2006). *How to reach and teach all children in the inclusive classroom: Practical strategies, lessons, and activities*. San Francisco, CA, US: Jossey-Bass, Second Edition. [Humanitats: 376.7 Rie](#)
- Santana, L. E. (2003). *Orientación educativa e intervención psicopedagógica. Cambian los tiempos, cambian las responsabilidades profesionales*. Madrid: Pirámide.
- Tieger, P. D., i Barron-Tieger, B. (2001). *Do what you are: Discover the perfect career for you through the secrets of personality type. Revised and updated edition featuring e-careers for the 21st century*. London, UK: Little, Brown and Company, Third Edition. [Humanitats: 37.048.4 Tie](#)
- Tomlison, C. A., i McTighe, J. (2006). *Integrating differentiated instruction and understanding by design (Connecting content and kids)*. Alexandria, VA, US: Association for Supervision and Curriculum Development, ASCD.

ASSIGNATURES DE LLIURE ELECCIÓ RECOMANADES

23152	Organització i Gestió de Centres Educatius
23187	Formació Ocupacional i Professional
23194	Integració Educativa i Sociolaboral

SEQÜÈNCIA DEL CONTINGUT DEL CURS 2008-2009

Llegeix bé aquesta seqüència per planificar-te l'assistència a les classes i pensa quin dia t'anirà bé fer l'exposició a Pràctiques.

St	dimecres T 8.30 o bé 17 h TEORIA	dijous T 9.30 o bé 17 h TEORIA	dimecres P 18 h PRÀCTIQUES	dijous P 8.30 h PRÀCTIQUES
1	18f presentació	19f entrevista	18f -	19f -
2	25f tests	26f variables educatives	25f Exposició*	26f Exposició*
3	4ç contingut	5ç metodologia	4ç Apunta't**	5ç Apunta't**
4	11ç personalitat	12ç romanceria	11ç exposicions	12ç exposicions
5	18ç motivació	19ç informe	18ç exposicions	19ç exposicions
6	25ç dubtes	26ç examen 1	25ç exposicions	26ç examen 1
7	1a exposicions	2a informe 1 exposicions	1a exposicions	2a informe 1 exposicions
8	15a exposicions	16a Myers-Briggs	15a exposicions	16a exposicions
9	22a Keirsey	23a MBTI	22a exposicions	23a exposicions
10	29a exposicions	30a festa institucional	29a exposicions	30a festa inst
11	6g curiositats de l'estil	7g estil cognitiu RI	6g exposicions	7g exposicions
12	13g jornades pràcticum	14g intel·ligència coneixements previs	13g jorn pràc	14g exposicions
13	20g orientació professional dubtes	21g examen 2	20g exposicions	21g examen 2
14	27g exposicions	28g informe 2 exposicions	27g exposicions	28g examen 2 exposicions

Exposició* Els dies 25 i 26 de febrer a l'hora de Pràctiques explicaré com s'ha de fer l'exposició i faré un exemple d'exposició a classe perquè vegis com la pots fer.

Apunta't** Apunta't els dies 4 i 5 de març a l'hora de Pràctiques, per a l'hora dels exàmens i per fer l'exposició. El dia 4 a les 18.00h qui arribi primer triarà primer (màxim 5 exposicions per dia, no hi ha temps per a més). Si no pots venir els dies 4 o 5 pots apuntar-te un altre dia o et pot apuntar una companya.

L'assistència a les pràctiques no és obligatòria. Pots venir sempre que vulguis a escoltar les exposicions de pràctiques, i només et demano, per respecte als teus companys, que et quedis tota l'hora a l'aula el dia o els dies que vinguis.

Les dates límit són INNEGOCIABLES PER A TOTHOM!!!! Els informes presentats més tard SERAN PENJATS AMB UNA NOTA MÉS BAIXA D'ACORD AMB LA MAGNITUD DE LA TARDANÇA = 1 PUNT PER DIA, EL CAP DE SETMANA COMPTA 2 DIES. Recorda les dates límit:

- L'informe 1 s'ha de presentar dijous 2 d'abril abans de les 18 hores.

- L'informe 2 s'ha de presentar dijous 28 de maig abans de les 18 hores.

MÉS INFORMACIÓ SOBRE L'AVALUACIÓ DE L'ASSIGNATURA

EXÀMENS

Els exàmens tenen aquestes característiques:

- Són un conjunt de preguntes d'elecció múltiple.
- Són exercicis pensats, fonamentalment, per avaluar l'adquisició del contingut declaratiu (fets, conceptes, i principis) de l'assignatura.
- Les preguntes són de cinc opcions, la darrera de les quals és sempre “cap de les anteriors”.
- Hi ha aproximadament la mateixa proporció de preguntes per a cadascun dels temes del programa.
- Hi ha exactament el mateix nombre de preguntes que responen a cadascuna de les 5 opcions. Per exemple, si l'examen és de quaranta preguntes, hi ha vuit preguntes que responen a la a), vuit a la b), vuit a la c), vuit a la d) i vuit a la e).
- La matèria no s'elimina mai. L'examen 2 inclou també el contingut de l'examen 1, i per això val més punts.
- La correcció és la que anomenem “normal”, que vol dir que cada quatre errors resten un encert, d'acord amb l'aplicació d'aquesta fórmula:

$$\text{puntuació} = \text{encerts} - (\text{errors} / (n-1))$$

Per a més informació, aquí tens 4 preguntes que surten als exàmens:

1. L'alumne romancer
 - a) està motivat intrínsecament.
 - b) prediu que no serà capaç de fer la feina.
 - c) suporta bé les temptacions socials.
 - d) valora poc un reforçament diferit.
 - e) cap de les anteriors.
2. Un dels currículums de l'educació formal que dona més importància a l'ensenyament i aprenentatge del contingut declaratiu és el de
 - a) P4.
 - b) INEF.

- c) fisioteràpia.
- d) un cicle formatiu de la família professional de “fusta i moble”.
- e) cap de les anteriors.

3. L'estil d'ensenyament i aprenentatge

- a) és la millor manera d'analitzar les diferències individuals entre els alumnes, perquè és un model psicològic que va ser proposat els anys 80 per mestres i professionals de l'educació.
- b) prové d'una proposta inicial que van fer Katharine Briggs i Isabel Myers per millorar les relacions entre les persones en el context laboral.
- c) estableix que hi ha unes característiques o preferències a l'hora d'ensenyar i aprendre que són objectivament millors o més potents que unes altres.
- d) d'un alumne determinat només el podem conèixer a partir dels resultats que aquest alumne obté a l'MBTI.
- e) cap de les anteriors.

4. El professor que ofereix comprensió, ajut i consell, que valora més el procés que els resultats, i que fa costat als alumnes en els moments difícils, segurament prefereix la

- a) P.
- b) E.
- c) F.
- d) S.
- e) cap de les anteriors.

INFORMES

Llegeix bé aquestes indicacions, t'ajudaran a fer les intervencions i a redactar els informes. Per a més dades sobre els informes psicoeducatius, també pots consultar: Clariana (2002) cap. 9 i Clariana (2003) cap. 17. A més, sempre pots venir al despatx, a l'hora d'atenció als alumnes, a llegir i revisar informes d'anys anteriors: n'hi ha de molt ben fets.

CARACTERÍSTIQUES GENERALS D'UN INFORME PSICOEDUCATIU

- Les intervencions pràctiques s'han de fer amb un estudiant més gran de 13 anys (com a mínim segon cicle d'ESO), que participi com a alumne en un procés d'ensenyament i aprenentatge a l'educació formal o no formal, i **que NO estigui cursant la llicenciatura en Psicologia**.
- Les intervencions tenen un requisit **mínim**:
 - * Cal fer sempre una **entrevista d'exploració**.
 - * Cal posar una **còpia del guió** d'aquesta entrevista a l'annex de l'informe.
 - * Cal administrar els **tests previstos** en cada cas (mira l'apartat 4 de contingut procedimental en aquest mateix programa).

- * Cal **citar els tests administrats** a l'apartat de procediment de l'informe.
- * Cal posar una còpia dels **tests contestats per l'alumne** a l'annex de l'informe.
- Els resultats dels tests s'han de fer constar a l'informe a l'apartat de resultats, en **una taula que exposi la puntuació directa (PD) i la puntuació típica (PT)** de cada escala.
- Cal fer un gràfic de la PT que sigui fàcil de llegir per tal que el teu alumne el pugui entendre.
- El treball ha de **garantir la intimitat** de l'estudiant a qui fas la intervenció psicopedagògica (pots utilitzar el seu nom, però no hi han de constar ni els cognoms, ni l'adreça ni el telèfon d'aquest estudiant). Igualment, si has dut a terme observacions a l'aula, cal mantenir l'anonimat dels professors que has observat.
- És importantíssim **respectar la data límit** de presentació de cada treball. Els treballs presentats després d'aquesta data no es puntuaran o bé tindran una penalització per tal de garantir les mateixes condicions a tots els alumnes matriculats a l'assignatura.
- L'informe s'ha de lliurar, obligatòriament, en **format paper**. Els informes en correu electrònic, disquet o que no estiguin impresos no s'acceptaran. Igualment, les consultes al despatx i les tutories es faran **únicament sobre esborranys impresos**.
- L'informe s'ha de presentar fet en ordinador, **sense grapes, espirals, ni tapes de plàstic** (tot això és molt difícil de reciclar!). Els fulls han d'anar solts i numerats, dins d'un dossier de plàstic.
- L'informe **ha de tenir un destinatari**. S'ha de dirigir a l'alumne objecte d'estudi, o sigui que, per norma general, el redactaràs en segona persona del singular, perquè donaràs l'informe a l'interessat quan ja estigui acabat i li preguntaràs què en pensa. Així, com que el teu alumne llegirà l'informe, l'apartat de resultats per exemple, podria començar així:

“A partir de l'entrevista que vaig fer amb tu, Sònia, vaig veure que no t'agrada gaire estudiar. Tu mateixa em vas explicar que vas a l'institut perquè els teus pares ho volen, però que si fos per tu en lloc d'estudiar faries una altra cosa”.
- L'informe ha de tenir un **punt de vista positiu**, ha de posar de relleu els avantatges i les habilitats de l'alumne a qui fas la intervenció, i deixar una mica de banda els aspectes menys favorables.
- A pesar que el llibre *Informe psicopedagògic* no ho indica, el treball que presentaràs a la professora ha d'incloure al final un apartat de **devolució** que descrigui com has lliurat l'informe a l'alumne interessat, els comentaris que li has fet i la seva resposta a tota la informació i orientacions que li has donat.

A banda d'aquests aspectes, que són els més importants, hi ha d'altres idees i consideracions que et poden ajudar a elaborar els informes psicopedagògics.

- Un cop presentats, els informes ha d'estar en dipòsit a la Universitat durant un any. Per tant, els treballs es poden venir a recollir al despatx B5-141 de la Facultat de Psicologia un cop hagi passat un any del seu lliurament, o sigui **durant el mes de maig de l'any següent** al curs de matrícula.

- Els informes 1 i 2 es poden fer:
 - * **Individualment**, sobre un estudiant.
 - * **Entre dues persones**, sobre dos estudiants. Els dos alumnes d'Intervenció Psicopedagògica que hagin treballat junts tindran la mateixa nota en aquesta part de l'assignatura.
 - * **Entre tres persones**, sobre tres estudiants. Els tres alumnes d'Intervenció Psicopedagògica que hagin treballat junts tindran la mateixa nota en aquesta part de l'assignatura.
- **Els informes que s'hagin fet en grup** poden tenir una única introducció i un únic apartat de referències bibliogràfiques i documentals, però han de tenir ben separats els apartats del procediment, els resultats, el diagnòstic, les propostes d'orientació i la devolució per a cada subjecte estudiat.
- **L'annex** pot incloure més documentació relativa al cas, optativa, com pot ser: qualificacions escolars, fotocòpia d'altres informes psicopedagògics anteriors, altres tests contestats pel subjecte, guies o pautes d'ajuda personal (relaxació, reducció de l'ansietat davant dels exàmens, augment de l'autoestima, planificació de l'estudi...) informació sobre sortides professionals, etc.
- **A l'informe 2** pots aprofitar el redactat dels apartats introducció i procediment que has fet a l'informe 1 si ja t'han quedat bé, no cal que els tornis a escriure. Igualment, pots aprofitar el guió de l'entrevista que has utilitzat en el primer informe.

CARACTERÍSTIQUES ESPECÍFIQUES DE CADA APARTAT EN UN INFORME PSICOEDUCATIU

Sumari

1. Introducció
2. Procediment
3. Resultats
4. Diagnòstic
5. Orientació acadèmica
6. Orientació professional (si és el cas)
7. Devolució

Molt important !!!

FES INFORMES QUE T'AGRADIN A TU I
QUE SIGUIN ÚTILS ALS TEUS ALUMNES

El teu objectiu quan fas l'informe no ha de ser aprovar l'assignatura, sinó provar de fer de psicòleg, provar com et sents fent una entrevista, redactant un diagnòstic, proposant una orientació i fent la devolució.

Comprova com és de complicat relacionar informació de diferents fonts (l'entrevista, els tests, les notes acadèmiques...).

Comprova com és de difícil **fer-se una idea de com funciona, psicològicament, una altra persona.**

Dedica l'experiència de fer una intervenció a provar, a assajar, a notar com et sents quan fas de psicòleg.

Aprofita-ho ara: encara estàs estudiant i pots permetre't el luxe d'equivocar-te.

1. Introducció

- Hi exposes de què va l'informe, de què tracta, quin objectiu té. Pots fer una explicació breu i didàctica de l'interès que té fer una intervenció psicoeducativa i del significat de l'educació personalitzada.
- Posa-hi sempre les dades del subjecte, ja que així sabem des de bon principi de qui estem parlant. Les dades poden incloure:
 - * Nom (però no hi posis els cognoms, cal garantir la intimitat de l'interessat)
 - * Sexe
 - * Edat
 - * Estudis actuals:

- ↔ Titulació
- ↔ Curs
- ↔ Tipus de centre

- També pots aprofitar per agrair la col·laboració i la bona disposició del destinatari.
- Avisa que no ets professional i que això és només una pràctica. Avisa que la Psicologia no és una ciència exacta. Sigues prudent!!!!!!
- No copiïs la introducció literal dels exemples del llibre.
- No utilitzis la forma impersonal, “se’t diu, se’t passa, se’t dona...”, és distant i estranya.
- No comencis les frases amb un infinitiu, “Dir-te que, Aconsellar-te, Demanar-te...”: en català és incorrecte.

2. Procediment

- Exposa els passos que has fet per recollir informació del teu estudiant. Escriu: He fet una entrevista i he passat tres tests, que són... (cita la referència bibliogràfica del llibre *Estil* o del llibre *Informe*; si no hi ha referència, posa-hi “Apunts de classe”).
- Optatiu: pots explicar què és una entrevista i què són els tests psicològics, però NO HO COPIÏS LITERAL dels llibres.
- Si has fet més coses, si has passat altres tests o has fet observacions, esmenta-ho i explica per què ho has fet.
- No copiïs el procediment literal del llibre.
- No utilitzis termes tècnics que no s’entenen o que poden provocar interpretacions errònies per part del lector: neuroticisme, psicoticisme, activació cortical, procrastinació... Fes un informe per al teu alumne que sigui entenedor, didàctic i amè de llegir.
- Optatiu: pots explicar el significat de les dimensions que mesuren els tests, però NO LA COPIÏS LITERAL dels llibres, redacta-ho amb paraules teves.

3. Resultats

- Repeteix, encara que ja les hagi escrit abans, les **dades personals** del subjecte (nom, sexe, edat, titulació, curs, i tipus de centre).
- Fes un redactat amb la informació més important de l'**entrevista d’exploració**. Pots fer un redactat com una narració o bé una llista d’aspectes més rellevants (com als exemples del llibre *Estil*). En tot cas, NO és obligatori enregistrar l’entrevista amb una gravadora ni transcriure-la literalment: selecciona només la informació que sigui pertinent per a l’aprenentatge.
- En el resum de l’entrevista hi ha de quedar molt clar el grau d’aprofitament dels estudis. Sempre cal preguntar al subjecte si creu que aprovarà els estudis actuals i per què.
- Cal esmentar les ajudes que l’alumne ha rebut en el passat i les que rep actualment: classes particulars, grups de nivell, adaptacions de currículum, etc. Pregunta al teu alumne fins a quin punt els seus professors saben fer una instrucció personalitzada.

- Cal consignar sempre si el subjecte treballa, fent què, quina quantitat d'hores hi dedica, si hi té interès, si necessita els diners... També cal esmentar altres ocupacions no remunerades (extraescolars) que l'alumne fa sistemàticament en el seu temps lliure. Cal tenir en compte tota aquesta informació quan comentem els resultats del test RO.
- Després del redactat amb el resum de l'entrevista, fes **taules amb la PD i la PT de tots els tests psicomètrics**, semblants a aquesta:

	OCQ	EDA		nota	CAT		MOT	PASS	GP	BFI					
	V	D	F	M	R	T	Q	P	Y	E	A	C	N	O	L
PD	3	28	43	8	60	80	76	47	44	5	7	7	6	9	3
PT	45	42	56	63	52	50	62	58	41	38	47	51	48	59	39

- Millor que no posis números decimals a la PT. Arrodoneix el valor a la unitat i així la taula serà més clara.
- A continuació, fes un gràfic amb la PT (no té cap sentit graficar la PD!) per tal que el teu subjecte entengui millor els seus resultats.
- Per acabar l'apartat de resultats, després de les taules explica el significat dels resultats dels tests. No utilitzis termes tècnics, recorda que:
 - * Si la N (EPQ) és alta aquesta dada sempre s'ha de comentar amb l'interessat abans de donar-li l'informe, i exposar en aquest apartat de resultats la interpretació que ell fa d'aquesta puntuació.
 - * Si la L (EPQ) o bé la O (RO) és alta has de fer el mateix: comenta-ho amb l'interessat abans de donar-li l'informe, i exposa en aquest apartat la interpretació que ell fa d'aquesta puntuació.
 - * L'MBTI i el BFIC10 no tenen escales de control. Tingues-ho en compte quan en comentes els resultats.

4. Diagnòstic

El diagnòstic psicoeducatiu és un redactat que resumeix els aspectes més destacats del cas de l'estudiant. Pot tenir dos apartats:

1. Un paràgraf inicial de 10 o 12 ratlles que és un resum de l'estat actual de l'alumne (bo i/o dolent). Pot ser un redactat o poden ser dos o tres punts fonamentals.
2. Una exposició dels motius que, a la teva manera de veure, expliquen aquest estat actual del subjecte, o sigui una exposició de les causes que l'han fet arribar on és. Aquest redactat pot tenir aquestes característiques:
 - * No ha de ser solament un resum dels resultats dels tests (això ja ho has posat als resultats), sinó que ha de ser una valoració hipotètica de causes i efectes que prové dels resultats dels tests, de la informació que has extret de l'entrevista i, sobretot, de les teories psicològiques que has après en aquesta assignatura o en les altres.
 - * Ha de justificar si l'estudiant aprovarà o el curs o no.

- * Ha de recollir els aspectes més importants:
 - ↔ Positiu: fes notar els èxits del teu alumne i intenta explicar per què els ha obtingut.
 - ↔ Negatiu: hi ha estudiants que suspendran tot el curs i el diagnòstic ni ho esmenta; i el mateix si l'alumne està repetint curs. En aquest cas, l'informe no està ben fet. Sempre cal fer una especial atenció a les assignatures suspeses i buscar les causes d'aquest mal resultat.
- * El diagnòstic és la part més important de l'informe, perquè és on utilitzem teories i contingut psicològic per explicar la situació actual i la conducta del subjecte.
- * Una persona externa que llegeixi el diagnòstic s'ha de fer una idea completa del cas.
- * El diagnòstic també pot ser un resum dels aspectes més importants del cas (mira el llibre *Estil*, p. 259).
- * El diagnòstic ha de relacionar la informació de l'entrevista amb els resultats dels tests. Aquí tens uns quants exemples de paràgrafs de diagnòstics ben escrits:
 - ↔ “...tenint en compte el teu bon rendiment a l'escola primària, no crec que tinguis problemes cognitius rellevants, per la qual cosa hem de pensar que podràs recuperar les assignatures que no van bé aquest curs”.
 - ↔ “...tal com em dius a l'entrevista, et sents còmoda i obtens més bons resultats amb les matèries procedimentals, i no t'agraden les teories ni el contingut declaratiu. Això és coherent amb la S del teu estil d'aprenentatge, que indica una preferència clara per l'experiència sensorial i les activitats aplicades”.
 - ↔ “...el fet que, com dius a l'entrevista, t'agraden els crèdits de síntesi, el treball de discussió amb els companys, i participar en debats a l'aula, corrobora els resultats tan destacats que obtens en la dimensió extraversió, en els dos tests que has contestat”.

5. Orientació acadèmica

- És un conjunt de pautes que milloren l'estudi i l'aprenentatge, a l'aula i en contextos d'educació no formal. Si a l'alumne li van molt bé els estudis, cal posar de relleu els hàbits acadèmics que ja ha adquirit i que està posant en pràctica, i explicar per què són eficaços.
- Aquestes pautes s'han d'inspirar en l'estil i les preferències del subjecte. Allò que el subjecte ja sap o ja fa bé sempre és el punt de partida per a una bona orientació.
- També s'han d'inspirar en les demandes de la tasca, el tipus de contingut, la metodologia d'ensenyament i l'entorn educatiu.
- Aquest apartat ha d'incloure solucions reals, operatives i personalitzades. Fixa't sobretot en *personalitzades*: no s'hi val a copiar tècniques d'estudi d'un manual de psicologia de l'educació o d'estratègies d'aprenentatge.
- L'orientació acadèmica ha de fer referència als problemes reals i actuals que té el subjecte.
- Ha de dir si el subjecte aprovarà o no, els estudis actuals, i ha de parlar del seu grau de satisfacció en relació amb aquests estudis.

- Si es veu a venir que el subjecte suspèn timer el curs, tu com a psicòleg has de ser capaç de tractar el tema, d'oferir pautes d'adaptació psicològica a la situació i de proposar alternatives reals i operatives per al setembre o per al curs vinent.
- A banda de les pautes concretes, pots oferir serveis d'atenció psicopedagògica i suport a l'estudi, tant del mateix centre on el subjecte estudia com de fora del centre. Això, sempre que sigui adequat al cas; si no, no cal.
- Evita obvietats, com:
 - * “En els exàmens, no et posis nerviosa”.
 - * “Estudia més i no surtis els caps de setmana”.
 - * “Intenta no romancejar”.
 - * “Mira de fer-te un horari i planificar-te la feina”.
 - * “Estudia”.

Si l'alumne a qui fas l'informe mostra un problema que ultrapassa clarament l'àmbit acadèmic, **l'has de derivar cap a un suport psicològic especialitzat**, principalment si tu personalment no te'n pots ocupar. En aquest cas, li has de donar la referència de serveis o centres concrets, de la teva confiança, amb noms i cognoms, adreça i telèfon, i explicar-li què li poden oferir i com el poden ajudar. Pots incloure aquesta informació a l'orientació acadèmica o bé tractar-la en un apartat a part. També pots preguntar a la teva professora si et pot suggerir alguns serveis específics.

6. Orientació professional

De fet, és una orientació tant formativa com professional, perquè inclou tres aspectes:

- Triar uns estudis determinats.
- Fer una feina determinada i exposar les característiques generals d'aquesta feina:
 - * Assalariat o autònom.
 - * Tracte amb persones, amb màquines o amb organitzacions.
 - * Creativa o no.
 - * Declarativa o procedimental.
 - * Amb horari fix o no.
 - * Individual o en equip.
 - * Competitiva (formació permanent) o no.
 - * De gestió, assistencial, disseny, recerca...
 - * Etc.
- Quant a la feina has de triar tres o quatre opcions concretes, desenvolupar-les i justificar cadascuna d'aquestes opcions en funció de les característiques, habilitats (experiència i titulacions), expectatives i preferències del subjecte.

Altres aspectes de l'orientació formativa i professional que pots tenir en compte són:

- Pots consultar i recomanar el web de la Generalitat, <http://www.gencat.net/>. En aquest portal has de buscar el Departament d'Ensenyament.
- Només has de fer l'orientació professional quan sigui pertinent. A un alumne de 2n d'ESO, per exemple, no cal fer-li, però en canvi pots ajudar-lo a triar crèdits variables, itineraris d'ESO, modalitats de Batxillerat o bé especialitats de cicles formatius.
- En canvi, l'orientació formativa i professional és imprescindible a final d'etapa: 4t d'ESO, 2n de Batxillerat, final de cicles formatius, final de 1r cicle d'universitat, final de carrera, després d'un mestratge... En aquests casos, aquest apartat serà un element clau de l'informe.
- Encara que l'alumne estigui fent o acabant una carrera universitària, has de fer una orientació professional, primer per si és adequat que continuï estudiant, i després perquè amb una mateixa titulació es poden fer feines molt diverses. També has de fer l'orientació professional encara que el teu subjecte ja estigui treballant, per fer-li saber si ha triat bé seva professió i si podria millorar.
- És interessant que alguna de les opcions de l'orientació professional no te l'hagi proposada el subjecte mateix (això serà imprescindible quan vulguis cobrar per fer l'informe!).
- A l'orientació professional cal tenir molt en compte l'experiència laboral, actual o anterior, i remunerada o no, del subjecte.
- Igualment, cal tenir en compte l'edat i la situació personal del subjecte (si s'ha de mantenir econòmicament o no, si té persones al seu càrrec, si fa activitats extraescolars que li ocupen moltes hores...).
- **L'apartat 6.17 del llibre *Estil* (p. 146-165) et pot ajudar a redactar aquest apartat d'orientació professional.** Llegeix-lo tot i treu-ne la informació que creguis més adequada.

7. Devolució

- Exposa els esdeveniments que han tingut lloc durant l'entrevista de devolució. Entenem per esdeveniments:
 - * L'opinió del subjecte (acord, desacord, sensacions, mancances...) quant a l'informe.
 - * La conducta no lingüística del subjecte (sorpresa, mal humor, satisfacció...).
 - * El compromís del subjecte de cara a seguir les indicacions acadèmiques, formatives, i professionals que li dones a l'informe.
- Quant a l'opinió del subjecte, pots demanar-li que escrigui un full exposant què pensa de l'informe, però en cap cas aquest material constituirà “tota” la devolució de l'informe, sempre serà només una part d'aquest apartat. La devolució l'ha d'escriure el psicòleg o l'autor de l'informe.
- La devolució no ha de servir per acabar d'aclarir si el subjecte prefereix la P o bé la J. Això ja s'ha d'haver fet abans i ha de constar als resultats i al diagnòstic. La devolució només és el grau de satisfacció de l'interessat en relació amb l'informe i amb el procés d'intervenció psicoeducativa.

- La devolució pot incloure una reflexió personal teva, una autocrítica en el sentit de dir què faries —o què escriuries— d'una altra manera si tornessis a començar el procés d'intervenció, amb aquest subjecte o amb un altre.

Annex

- A l'annex és obligatori posar-hi:
 - * El guió de l'entrevista.
 - * Els tests contestats pel subjecte.
- També hi pots posar més documentació relativa al cas, com poden ser qualificacions escolars, fotocòpia d'altres informes psicopedagògics anteriors, altres tests contestats pel subjecte, guies o pautes d'ajuda personal (relaxació, reducció de l'ansietat davant dels exàmens, augment de l'autoestima, planificació de l'estudi...) informació sobre sortides professionals, etc.

CORRECCIÓ I AVALUACIÓ DE L'INFORME

ASPECTES GENERALS DE LA REDACCIÓ

- Cal revisar sempre l'informe escrit. De vegades hi ha faltes d'ortografia i de redacció que són fàcilment evitables, com per exemple (no m'ho invento, ho copio d'informes de cursos anteriors):
 - * “...em fet una entrevista...” , “...treballar en un *splai*...” , “...contestar 3 *test*...” , “...un procés d'*orientació psicopedagògic*...” , “...sentir-se *agust*...” , “...la *passació* de tests...”.
- Vigila la concordança en la descripció de les dimensions: ...a l'E *li* agrada parlar (singular), i també *els* agrada sortir de nit (plural)... No perdis mai de vista quin és el subjecte de la frase.
- També has de vigilar la concordança i la coherència quan parles de tu: “...*he* fet una observació, i *hem* descrit...”

CRITERIS D'AVUACIÓ DE L'INFORME

A continuació exposem els criteris generals d'avaluació d'un informe:

Ex	Contingut d'acord amb la part teòrica de l'assignatura. Aportacions personals interessants quant a les dades recollides, la manera de recollir-les, l'explicació del significat i les interrelacions d'aquestes dades, i també quant a aspectes de tipus general com el significat o la importància de la intervenció psicopedagògica, de l'avaluació de variables psicològiques, de l'anàlisi del procés educatiu, de l'atenció a la diversitat, i dels estils d'ensenyament i aprenentatge. Ortografia, morfologia i sintaxi impecables.
N	Contingut d'acord amb la part teòrica de l'assignatura. Ortografia, morfologia i sintaxi correctes.
A	Errades o mancances notables en relació amb el contingut teòric exposat a l'assignatura: errors en la recollida de dades, informació insuficient sobre el centre, els estudis, el currículum, la metodologia instruccional, l'avaluació...; perfil psicològic amb errors clars, entrevista superficial, tests mal corregits o mal interpretats, diagnòstic no justificat, orientació banal o general, no personalitzada, manca de devolució, etc. Treball innecessàriament llarg. Errades ortogràfiques i gramaticals.

S	Més errades o mancances notables en relació amb el contingut teòric exposat a l'assignatura. Més errades ortogràfiques i gramaticals. Administració indiscriminada i injustificada de tests i proves psicològiques.
----------	---

CODI D'ANOTACIONS A LA CORRECCIÓ DE L'INFORME

Va bé llegir-les perquè també donen una idea dels aspectes que es consideren positius i els que es consideren negatius a l'informe.

ANOTACIONS POSITIVES	
B	BÉ. Com més B hi ha, més alta és la qualificació del treball.
MB	MOLT BÉ. Com més MB, més alta és la qualificació del treball.

ANOTACIONS NEGATIVES	
L	LITERAL. Copiat literal dels llibres. Cal explicar els conceptes amb paraules pròpies i sempre amb la intenció que el subjecte, necessàriament aliè al lèxic psicològic, els pugui entendre.
E	ERROR. Equivocació en els càlculs dels tests, en la definició de conceptes o bé en les relacions entre conceptes. També poso una E quan el redactat és inventat o no s'ajusta a la teoria.
R	REDACCIÓ I ORTOGRAFIA. Cal millorar l'expressió escrita. T'aviso que la R baixa considerablement la nota, perquè un bon professional no pot no saber escriure.
D	BIODADES. Falta informació sobre la història acadèmica o personal del subjecte. Aquesta anotació sol anar a l'apartat de resultats.
A	AMPLIA. Falta informació sobre l'aspecte que estàs tractant: per què l'alumne suspèn, quines conseqüències emocionals té una conducta o un fet, per què l'alumne vol estudiar Economia, per què treballa, etc.
P	PROMOCIÓ. Falta informació relativa a si l'alumne aprova o suspèn el curs que està fent, o sigui, falta informació sobre el resultat de l'aprenentatge, i això és fonamental. Aquesta anotació sol anar al diagnòstic i a les orientacions.
T	TEÒRIC. El redactat és un resum —que pot ser ben correcte— de la teoria, però no té en compte el cas particular que estàs tractant. Recorda que aquest treball no és el resum d'un llibre. És un informe real sobre un estudiant real. Aquesta anotació la poso, majoritàriament, al diagnòstic i a les orientacions, perquè aquestes dues parts de l'informe són més difícils de redactar que les altres.
X	EXTRAESCOLARS. Falta informació sobre les activitats extraescolars, remunerades o no, que fa o ha fet el subjecte (i que també poden incloure la de-

	dicació a la parella o a la família). Normalment, falta informació sobre el tipus d'activitat, les hores/setmana, la motivació, la satisfacció, l'obligatorietat...
--	---

PAUTA PER A L'EXPOSICIÓ D'UN CAS DE PRÀCTIQUES

OMPLE-LA A MÀ I DÓNA-LA A LA PROFESSORA EL DIA DE LA TEVA EXPOSICIÓ

Nom i cognoms de l'alumne que exposa

	data
--	------

Dades de l'alumne entrevistat

Nom (no hi posis cognoms)	Edat	Noi ☐	Noia ☐
Estudis actuals		Curs	
Tipus de centre	Públic ☐ Privat ☐	Centres anteriors	Públics ☐ Privats ☐

	OCQ	EDA		nota	CAT		MOT	PASS	GP	BFI					
	V	D	F	M	R	T	Q	P	Y	E	A	C	N	O	L
PD															
PT															

Atenció: No posis punts decimals a la PT.

Història acadèmica
Tema de teoria
Relació de la teoria amb el cas
Conclusió

NO OMPLIS AQUESTA TAULA						SUMA
Temps	2	1,5	1	0,5	0	
Discurs	2	1,5	1	0,5	0	
Comunicació	2	1,5	1	0,5	0	
Material	2	1,5	1	0,5	0	
Teoria	2	1,5	1	0,5	0	